

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سیمای اہل بیت علیہم السلام

در احادیث

دوره دوازدهم، شماره چهارم

نام جزوه: سیمای اهل بیت علیهم‌السلام در احادیث

نویسنده: هیأت تحریریه موسسه در راه حق

ناشر: موسسه در راه حق

نوبت چاپ: مکرر

تاریخ چاپ: ۱۳۹۷ هـ ش

چاپخانه: سلمان فارسی

نشانی: قم، خیابان آیت الله مرعشی نجفی (ارم)

کوچه ۲۰ - پلاک ۱۰ - موسسه در راه حق

تلفن: ۲-۳۷۷۴۳۲۲۱ (۰۲۵)

www.darrahehaq.com

سامانه پاسخگویی پیامکی: ۱۰۰۰۲۲۲۳۳۳

رایگان

فهرست مطالب

دوستان اهل بیت (علیهم السلام) به بهشت وارد می شوند.....	۹
اهل بیت (علیهم السلام) اهل نجات هستند.....	۱۰
میزان اعمال.....	۱۴
بشارتی از جبرئیل.....	۱۵
نوشته‌ای بر در بهشت.....	۱۷
گنبدی از نور.....	۱۹
هفت خصلت.....	۲۲
کشتی نجات.....	۲۸
برخی از فضایل.....	۲۹
وجوب اطاعت.....	۳۰
اساس دین.....	۳۳

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۵

سؤال از دو شیء پر ارزش و گرانبها..... ۳۴

سفارش به فرشته مرگ..... ۳۶

کرامت خدا..... ۳۸

جزای ظلم به اهل بیت (علیهم السلام)..... ۳۹

ویژگی خاص..... ۴۱

مطبوع ترین عطر..... ۴۲

نافع بودن عمل در شعاع دوستی اهل بیت (علیهم

السلام) است..... ۴۴

بهترین افراد..... ۴۵

برتری اهل بیت (علیهم السلام)..... ۴۶

برگزیده خدا..... ۴۷

اجابت دعا..... ۴۸

اهل بیت (علیهم السلام) امان امت هستند..... ۴۹

۶ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

به بیان قرآن مجید، رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه وآله وسلم) کسی است که از روی خواهش‌های نفسانی سخن نمی‌گوید و آنچه بیان می‌دارد، وحی است.^۱ او مورد اعتماد خداوند در رساندن اسلام است. قرآن که کلام مستقیم وحی است، حجاب از چهره پاک اهل بیت (علیهم السلام) برگرفت و آنان را به عنوان صراط مستقیم، امام مبین و پاک از هرگونه رجس و... معرفی فرمود. پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) به نزول آیات و تفسیر آن‌ها در مورد اهل بیت (علیهم السلام) اکتفا نکرد بلکه برای بستن راه هرگونه بهانه درباره اطاعت از

۱. سوره نجم، آیه ۳ و ۴: «وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ. إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ».

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۷

آنان و احترام گذاشتن به مقام بلند آنها (به‌عنوان حجج الله و انسان‌هایی که الگوی در عمل و اندیشه اند) در موقعیت‌های مناسب به بیان فضایل انسانی و معنوی اهل بیت (علیهم‌السلام) پرداخت و مقامشان را در نزد خداوند برای امت اسلام روشن ساخت.

در اینجا به بیان برخی احادیث وارده از اهل تسنن و مورد تأیید شیعه می‌پردازیم.

این احادیث به‌طور تفصیل در کتاب «احقاق الحق» (ج ۹) با سندهای مختلف و به نقل از کتب مختلف اهل سنت جمع‌آوری شده است.

در روز قیامت از دوستی اهل بیت (علیهم السلام) سؤال می‌شود.

ابن عباس - رضی الله عنه - گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «بنده در روز قیامت از جای خود حرکت نمی‌کند تا این که از چهار چیز سؤال می‌شود: از عمرش که در چه راهی فانی شده است؛ از بدنش که در چه کارهایی فرسوده شده است؛ از مالش که در چه راهی انفاق شده و از کجا به دست آمده است؛ و از دوستی اهل بیت (علیهم السلام).»^۱

۱ . رواه جماعة من اعلام القوم؛ منهم العلامة ابن المغازلی الواسطی فی «مناقب امیرالمؤمنین» (المخطوط) قال: عن القاضی ابی الفرج ... عن ابن عباس - رضی الله عنه - قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «لا تزول قدما عبد یوم القيامة حتی یسأل عن أربع: عن

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۹

دوستان اهل بیت (علیهم السلام) به بهشت وارد می شوند حضرت علی (علیه السلام) فرمود: «رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) به من خبر داد: اوّل کسی که داخل بهشت می شود، من، فاطمه، حسن و حسین (علیهم السلام) هستیم. گفتم: ای رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم)! پس دوستان، چگونه اند؟ فرمود: به دنبال شما، دوستان شما وارد بهشت می شوند.»^۱

عمره فیها افناه، و عن جسده فیما أبلاه و عن ماله فیما انفقہ و من این اکتسبه و عن حب اهل البیت؛ احقاق الحق، ج ۹، ص ۴۰۹
۱. العلامة علی المتقی الہندی فی «کنز العمال» (ج ۱۶، ص ۲۵۲ و ج ۱۳، ص ۸۶ ط حیدرآباد الدکن) روی من طریق الحاکم عن علی (علیه السلام) قال: «أخبرنی رسول اللہ (صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم) انّ اول من یدخل الجنة انا و فاطمة و الحسن و الحسین.

۱۰ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

اهل بیت (علیهم السلام) اهل نجات هستند

ابن عباس گفت: وقتی از حجة الوداع برگشتیم با رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) در مسجد نشستیم و حضرت فرمود: «آیا می دانید که چه مطلبی را می خواهم برای شما بگویم؟» مردم گفتند: خدا و رسولش داناترند. فرمود: «بدانید؛ که خداوند متعال بر اهل دین منت گذاشت آن زمان که آن‌ها را به وسیله من هدایت کرد؛ و من بر اهل دین منت گذاشتم، آن زمانی که آن‌ها را به علی بن ابی طالب (علیه السلام) - که پسرعمویم و پدر فرزندانم است - هدایت کردم. آگاه باشید؛ کسی که به واسطه این‌ها هدایت شود،

فقلت: یا رسول الله فمحبونا؟ قال: من ورائکم؛ احقاق الحق، ج ۱۸،

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۱۱

نجات یافته و کسی که از فرمان این ها تخلف نماید
گمراه شده و سرگردان و نابود می گردد. ای مردم!
خدا را، خدا را، در مورد عترت و اهل بیت من
مراعات کنید؛ فاطمه پاره‌ای از من است و دو
فرزندش دو عضو من هستند؛ و من و شوهرش مانند
نوری از نور هستیم. بارخدا یا! مهربان باش با کسی
که با این ها مهربان باشد و نیامرزد (و مورد مغفرت
قرار مده) کسی را که به این ها ستم روا می دارد.»^۱

۱. العلامة المحدث، الشيخ جمال الدين، محمد بن احمد الحنفی
الموصلی الشهير بابن حسنويه، فی «بحر المناقب» (ص ۱۱۶
المخطوط) روی بسند رفعه الی ابن عباس -رضی الله عنه- قال؛ لَمَّا
رجعنا من حجة الوداع جلسنا مع رسول الله (صلى الله عليه وآله
وسلم) فی مسجده، فقال: «أتدرون ما أريد اقول لكم؟» قالوا: الله و
رسوله اعلم. قال: «اعلموا، ان الله - عزوجل - مَن على اهل الدين إذ

۱۲ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

سپس اشک به چشمانش آمد و فرمود: «گویا من آن حال را می بینم و خدا داناتر است.»

در مناقب عبدالله شافعی به نقل از ابن جنبد آمده است که رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) به سلمان فرمود: «به زودی بعد از من فتنه ها ظاهر می شود.» سلمان عرض کرد: در آن هنگام تکلیف چیست؟ فرمود: «بر شما باد که به شیخ پناه ببرید.»

گفتیم: شیخ کیست؟ فرمود: «علی بن ابی طالب»

هداهم بی و انا آمنٌ علی اهل الدین إذ هدا هم بعلی بن ابی طالب ابن عمی و ابو ذریتی، ألا و من اهتدی بهم نجی و من تخلف عنهم ضلّ و غوی. ایها الناس! الله الله فی عترتی و اهل بیتی؛ فاطمة بضعة منی و ولدیها عضوای و انا و بعلها كالضوء من الضوء. اللهم و ارحم من رحمهم و لا تغفر لمن ظلمهم» ثم دمت عينه و قال: «کأنی أنظر الحال و الله اعلم»؛ احقاق الحق، ج ۹، ص ۱۹۸.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۱۳

عرض کردیم: اگر علی (علیه السلام) دار فانی را وداع کرد، چه کنیم؟ فرمود: «بر شما باد به دو سبط من حسن و حسین (علیهما السلام).»

- اگر این دو رحلت کردند؟

- «بر شما باد که به اهل بیت پیامبرتان پناه ببرید.

به راستی که اینان شما را در گمراهی داخل نمی کنند و از هدایت خارج نمی سازند؛ پس، با این ها باشید.»^۱

۱... احمد بن عبدالعزیز الجوهری فی کتاب «الزیارات علی ما فی مناقب عبدالله الشافعی» (ص ۲۰، مخطوطه) روی بسنده یرفعه الی جندب قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «یا سلمان! انّھا ستکون بعدی فتن.» قال: فما تأمرنا؟ قال «علیکم بالشیخ؟» قال: من هو؟ قال: «علی بن ابی طالب.» قلنا: فان هلك؟ قال: «علیکم بالسبّین» قلنا: فان هلكا؟ قال: «علیکم بأهل بیت نبیکم فانهم لن یدخلوکم فی باب ضلالة و لن یخرجوکم من باب هدی فکونوا معهم.»

میزان اعمال

ابن عباس - رضی الله عنه گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «من میزان علم هستم؛ و علی دو کفّه آن؛ و حسن (علیه السلام) و حسین (علیه السلام) رشته نخ‌های آن؛ و فاطمه (علیها اسلام) علاقه و امامان (علیهم السلام) از امت من عمود آن هستند. در آن میزان، اعمال دوستان و دشمنان ما وزن می‌شود.»^۱

۱. ... مجاهد عن ابن عباس قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «انا میزان العلم و علی کفتاه و الحسن و الحسين خيوطه و فاطمة علاقته و الائمة من امتی عموده، يوزن فيه اعمال المحبين و المبغضين لنا» احقاق الحق، ج ۹، ص ۲۰۷. به نقل از علامه خواری فی «مقتل الحسين» ص ۱۰۷ و منابع دیگر.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۱۵

اهل بیت (علیهم السلام) در قیامت

علی بن ابی طالب - کرم الله وجهه به نقل از رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «من در حوض (کوثر) بر شما وارد می شوم و تو ای علی! ساقی امت هستی و...»^۱.

بشارتی از جبرئیل

حذیفه می گوید: چهره رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) بشارتی از سرور و خوشحالی می داد. از آن حضرت از این سرور و خوشحالی سؤال کردیم.

۱. العلامة السید علی بن شهاب الدین الحسینی فی «مودة القربی» (ص ۱۳۹، طبع لاهور) قال: عن الله الاعمش... عن علی بن ابی طالب - کرم الله وجهه - قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «انا واردکم علی الحوض وانت یا علی الساقی...» احقاق الحق، ج ۱۸، صص ۴۱۷، ۴۱۶، حدیث ۲۵.

۱۶ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

فرمود: «چرا مسرور نباشم؛ درحالی که جبرئیل به من بشارت داد: حسن و حسین (علیهما السلام) دو آقای جوانان اهل بهشتند و پدر و مادرشان از آن دو افضل هستند.»^۱

۱. الحافظ الشهير، ابوبکر احمد بن علی الشافعی - المتوفی سنه ۴۶۳ - فی کتابه «تاریخ بغداد» (ج ۱۰، ص ۲۳۰، ط القاهره) قال: ... عن زرّ بن حبیش، عن حذیفه، قال: رأینا فی وجه رسول الله تباشیر السرور، فقلنا: یا رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم)، لقد رأینا الیوم فی وجهک تباشیر السرور. فقال: «و ما لی لأسر وقد اتانی جبرئیل فبشرنی أنّ حسناً و حسیناً سیدا الشباب اهل الجنة و أبوهما افضل منهما» احقاق الحق، ج ۹، ص ۲۳۶.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۱۷

نوشته‌ای بر در بهشت

ابن عباس گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «در وقت عروج به آسمان دیدم که بر در بهشت نوشته شده بود:

«نیست معبودی (به حق) جز الله؛ و محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) رسول خدا، علی (علیه السلام) حبیب خدا، حسن و حسین (علیهما السلام) برگزیده خدا و فاطمه (علیها السلام) کنیز خدا هستند. لعنت خدا بر دشمنان و ستم کنندگان بر اینان باد.»^۱

۱. العلامة أخطب الخطباء فی المناقب» (ص ۲۴۰، طبع تبریز) روی بسنده عن ابن عباس، قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «لما عرج بی الى السماء رأیت علی باب الجنة مكتوباً، لا إلا

۱۸ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

سعید بن جبیر گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «دو هزار سال قبل از آفرینش آسمان‌ها و زمین بر در بهشت نوشته شده: «محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) رسول خدا، و علی (علیه السلام) برادر اوست.»^۱

إلا الله، محمد رسول الله، علی حبيب الله، الحسن والحسين صفوة الله، فاطمة أمة الله، علی مبغضهم لعنة الله»

۱... عن سعید بن جبیر، عن جابر بن عبد الله، قال سمعت رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) يقول: «مکتوب علی باب الجنة قبل أن یخلق الله السموات والأرض بألفی عام: «محمد رسول الله و علی اخوه» مناقب علی بن ابی طالب - ابی المغازلی، ص ۹۱، روایت ۱۳۴.

گنبدی از نور

امام جعفر صادق (علیه السلام) راجع به آیه «فَتَلَقَى
آدم من ربّه کلمات» (آدم از پروردگارش کلماتی را
گرفت) فرمود: آدم و حوا نشسته بودند. جبرئیل به
نزد آن دو آمد و آنها را به قصری که از طلا و نقره
بود، برد؛ و این قصر مزین به زمرد سبز بود و در آن
تختی از یاقوت سرخ وجود داشت. بر تخت قبه‌ای از
نور بود. در آن بارگاه، از نور، صورتی بود که بر
سرش تاج داشت و در دو گوشش دو گوشواره از
لؤلؤ و در گردنش گردنبندی از نور. آدم و حوا و
جبرئیل از نور آن بارگاه تعجب کردند تا آنجا که آدم،
زیبایی حوا را فراموش کرد. آدم سؤال کرد: این
صورت، چیست؟

۲۰ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

جبرئیل گفت: «صورت فاطمه (علیها السلام) است و آن تاج، پدرش؛ گردنبند، شوهرش؛ و دو گوشواره اش حسن و حسین (علیهما السلام) هستند.»

آدم سرش را به جانب بارگاه بلند کرد و پنج اسم نوشته شده از نور را مشاهده فرمود. «من محمود و این محمد؛ من اعلی و این علی؛ من فاطر و این فاطمه؛ من محسن و این حسن؛ و احسان از من و این حسین می باشد.»

جبرئیل گفت: «ای آدم! این اسماء را حفظ کن که همانا توبه آنها احتیاج پیدا خواهی کرد.»

وقتی که آدم فرود آمد، سیصد سال گریه کرد. سپس خدا را به این اسماء خواند و عرض کرد: ای پروردگار! به حق محمد و علی و فاطمه و حسن و

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۲۱

حسین؛ یا محمود، یا اعلی، یا فاطر، یا محسن، مرا
بخش و توبه ام را بپذیر. به آدم (علیه السلام) وحی
شد: اگر آمرزش تمام فرزندان را از من خواسته
بودی همه آنها را می بخشیدم.»^۱

۱. قال جعفر الصادق (علیه السلام) فی قوله تعالی: «فتلقى آدم من ربه
کلمات» کان آدم و حواء جالسين. فجاءهما جبرئیل و أتى بهما إلى
قصر من ذهب و فضة، شرفاته من زمرد اخضر، فيه سریر من یاقوته
حمراء و علی السریر قبة من نور فيه صورة علی رأسها تاج، و فی أذنیها
قرطان من لؤلؤ و فی عنقها طوق من نور، فتعجبوا من نورها حتی أن
آدم نسی حسن حواء. فقال: ما هذه الصورة؟ قال: «فاطمة و التاج أبوها
و الطوق زوجها و القرطان الحسن و الحسین.» فرفع آدم رأسه إلى
القبة، فوجد خمسة أسماء مكتوبة من نور: «انا المحمود و هذا محمد
و انا الا علی و هذا علی و انا الفاطر و هذه فاطمه و انا المحسن و هذا
الحسن و منی الاحسان و هذا الحسین.» فقال جبرئیل: «یا آدم! احفظ
هذه الاسماء فانک تحتاج إليها.» فلما هبط آدم بکی ثلاثمائة عام ثم
دعا بهذه الاسماء و قال: «یا رب! بحق محمد و علی و فاطمة و الحسن

هفت خصلت

علی بن علی مکی هلالی، از پدرش نقل کرده که گفت: «بر رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) در وقت بیماری وارد شدم. فاطمه (علیها السلام) بر بالینش نشسته بود. صدای زهرا (علیها السلام) به گریه بلند شد. پلک‌های چشم رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) به جانب فاطمه (علیها السلام) باز شد. فرمود: «حبیبه من علت گریه تو چیست؟»

عرض کرد: «از پراکندگی و ضایع شدنمان بعد

از شما می‌ترسم.»

و الحسین، یا محمود یا اعلی یا فاطم یا محسن! اغفر لی و تقبل توبتی.» فأوحی الیه: یا آدم، لوسألتنی فی جمیع ذریتک لغفرت لهم» احقاق الحق، ج ۹، ص ۲۶۰، به نقل از نزهة المجالس، ج ۲، ص ۲۳۰، طبع قاهره.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۲۳

فرمود: «ای حبیبه من! آیا نمی‌دانی که خدای عزوجل به زمین نظر انداخت و پدرت را برگزید و او را به رسالت برانگیخت. سپس در نظر دیگر شوهرت را اختیار کرد و به من وحی کرد تا تو را به ازدواج او درآورم؟»

ای فاطمه! خداوند به ما اهل بیت هفت خصلت عطا فرمود که به کسی قبل از ما عطا نفرموده بود و بعد از ما هم به هیچ کس نخواهد بخشید: من خاتم پیامبران و گرامی ترین آنها نزد خدا و دوستدارترین مخلوق به خدای عزوجل هستم؛ من پدر تو و وصی من بهترین اوصیا و دوستدارترین آنها به خدا می‌باشد و نیز او شوهر توست؛ و شهید ما، بهترین شهدا و دوستدارترین آنان به خداست، که آن عمومی

۲۴ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

تو حمزه فرزند عبدالمطلب و عموی پدر تو عموی شوهر تو می باشد؛ و از ماست کسی که دارای دو بال سبز است و در بهشت هرکجا بخواهد با فرشتگان پرواز می کند و آن پسر عموی پدرت و برادرشوهرت هست؛ و دو سبط این امت از ماست و آن حسن و حسین (علیهما السلام) دو فرزندان هستند و آن ها دو آقای جوانان اهل بهشت هستند. به خدایی که مرا به حق مبعوث به رسالت فرمود، پدرشان (علی) بهتر از آن دو هست.

ای فاطمه! به خدایی که مرا به حق برانگیخت، مهدی امت از این دو می باشد. آن هنگام که نظم و نظام اجتماعی از هم بپاشد و فتنه ها آشکار گردد و راه ها ناامن شود و گروهی گروه دیگر را غارت کند؛

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۲۵

بزرگ به کوچک رحم نکند و کوچک احترام بزرگتر نگاه ندارد، خدای - عزوجل - کسی را برانگیزد که قلعه‌های گمراهی و قلب‌های قفل شده را فتح نماید. مهدی، در آخر زمان قیام به دین می کند چنانکه در اول زمان، من به آن قیام کردم؛ و دنیا را پر از عدل می گرداند چنانکه پر از ستم گشته باشد.

ای فاطمه! محزون مباش و گریه مکن که خدای - عزوجل - از من به تو مهربان‌تر و رؤوف‌تر است و این به خاطر مقام و عظمتی است که تو در نزد من داری و جایگاه تو در قلب من است؛ و خدا تو را به علی (علیه السلام) تزویج کرد، زیرا او باشرافت‌ترین اهل بیت تو در حسب، گرامی‌ترین آن‌ها در منصب (ولایت)، مهربان‌ترینشان با مردم،

عادل‌ترین آن‌ها در مساوات و بیناترین آن‌ها در قضا یا و حوادث و احکام است؛ و از پروردگرم -عزوجل- خواستم تو اولین کسی باشی که از اهل بیت من و آل علی به من ملحق می‌شود.»

وقتی پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) قبض روح شد، فاطمه (علیها السلام) بعد از رحلت پدر بزرگوارش بیش از هفتادوپنج روز زندگی نکرد و خدا او را به پدرش رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) محلق ساخت.^۱

۱... عن علی بن علی المکی الهلالی، عن ابیه قال: دخلت علی رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) فی شکایتہ الّتی قبض فیها فاذا فاطمة -رضی الله عنها- عند رأسه. قال: فبکت حتی ارتفع صوتها، فرفع رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) طرفه الیها، فقال: حیبتی فاطمة! ما لذي یبکیک؟» فقالت: أخشى الضیعة من بعدک. فقال: «یا

حبيبتي أما علمت أن الله -عز وجل- إطلع الى الارض اطلاعة فاختار منها أبك فبعثه برسالته ثم اطلع اطلاعة فاختار منها بعلك و أوحى اليّ أن انكحك اياه. يا فاطمة! ونحن أهل بيت قد أعطانا الله سبع خصال لم يعط أحداً قبلنا ولا يعطى أحداً بعدنا: «أنا خاتم النبيين و اكرم النبيين على الله و أحبّ المخلوقين الى الله -عز وجل و أنا أبوك و وصي خير الأوصياء و أحبهم الى الله و هو بعلك و شهيدنا خير الشهدا و أحبهم الى الله و هو عمك حمزة بن عبدالمطلب و هم عم أبيك و عم بعلك. و منّا من له جناحان أخضران يطير في الجنة مع الملائكة حيث يشاء و هو ابن عم أبيك و اخو بعلك. و مناسبتا هذه الامة و هما ابناك الحسن و الحسين و هما سيدا شباب أهل الجنة و أبوهما و الذي بعثني بالحق خير منها. يا فاطمه! والذي بعثني بالحق انّ منهما مهدي هذا الأمة إذا صارت الدنيا هرجاً و مرجاً و تظاهرت الفتن و تقطعت السبل و أغار بعضهم على بعض، فلا كبير يرحم صغيراً و لا صغير يوقر كبيراً فيبعث الله -عز وجل- عند ذلك منهما من يفتح حصون الضلالة و قلباً غلباً يقوم بالدين في اخر الزمان كما قمت به في أول الزمان و يملاء الدنيا عدلاً كما ملئت جوراً. يا فاطمة، لا تحزني و لا تبكي، فإن الله -عز وجل- ارحم بك و أراف عليك مني و

کشتی نجات

از ابی ذر نقل شده که گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «مثل اهل بیت من، مثل کشتی نوح

ذلك لمكانك متى و موضعك من قلبي و زوّجك اللّٰه زوجك و هو أشرف أهل بيتك حسباً و اكرمهم منصباً و ارحمهم بالرعية و أعدلهم بالسوية و أبصرهم بالقضية. و قد سألت ربي - عزوجل - أن تكونى اول من يلحقنى من اهل بيتى و ال على.» فلما قبض النبي (صلی الله علیه وآله وسلم) لم يبق فاطمة -رضی الله عنها- بعده إلا خمسة و سبعين يوماً حتى ألحقها اللّٰه به (صلی الله علیه وآله وسلم)» احقاق الحق، ج ۹، ص ۲۶۶، به نقل از المعجم الكبير، ص ۱۳۵، طبع طهران مناقب على بن ابی طالب (ابن المغازلی) صص ۱۵۰-۱۴۸ و صص ۱۰۲-۱۰۱، روایت ۱۴۴.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۲۹

است؛ کسی که در آن سوار شد نجات یافت و کسی که از آن تخلف کرد غرق شد.»^۱

برخی از فضایل

سعید بن جبیر از ابن عباس نقل کرده که گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «ما اهل بیت، کلیدهای رحمت، جایگاه رسالت، محل رفت و آمد فرشتگان و معدن علم هستیم.»^۲

۱. ... عن ابی ذر - رحمه الله - قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «مثل اهل بیتی مثل سفینة نوح من ركب فیها نجا و من تخلف عنها غرق» احقاق الحق، ج ۹، ص ۲۷۲. به نقل از مناقب امیرالمؤمنین، ابن المغازلی الواسطی، متوفی سال ۴۸۳ هجری.

۲. عن سعید بن جبیر، عن ابن عباس - رضی الله عنهما - قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «نحن اهل البيت مفاتيح الرحمة و موضع الرسالة و مختلف الملائكة و معدن العلم» احقاق

۳۰ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود:
«به راستی خدای متعال در من و اهل بیت من، فضل و شرف، سخاوت، شجاعت، علم، حلم و بردباری را جمع کرده است و به راستی آخرت برای ما و دنیا برای شماست.»^۱

وجوب اطاعت

از ابن عباس روایت شده که گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «به راستی خدا

الحق، ج ۹، ص ۳۷۶ به نقل از «فرائد السمطين»، تألیف علامه الحموینی.

۱. ابن عمر رفعه الی النبی (صلی الله علیه وآله وسلم) قال: «ان الله تعالی جمع فی و فی اهل بیته الفضل و الشرف و السخاء و الشجاعة و العلم و الحلم، و ان لنا الاخرة و لكم الدنيا» ینابیع المودة، ص ۲۵۴.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۳۱

طاعت و پیروی من و اهل بیتم را بر خصوص مردم و بر همه مخلوقات واجب کرده است.^۱

ابراهیم فرزند شبیه انصاری گفت: نزد اصبع بن نباته نشسته بودم که چنین بیان داشت: آیا برای تو نخوانم چیزی را که علی بن ابی طالب - رضی الله عنهما املا کرده است؟ پس، نامه‌ای را بیرون آورد که در آن نوشته شده بود:

«به نام خدایی که بخشنده و مهربان است. این وصیتی است که محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) به اهل بیت و امت خود کرده است. اهل بیتش را به

۱. روی عن ابن عباس، قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «ان الله افترض طاعتي وطاعة اهل بيتي على الناس خاصة و على الخلق كافة» احقاق الحق، ج ۹، ص ۳۹۶، به نقل از ینابیع المودة، ص ۲۵۱، طبع استامبول.

۳۲ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

تقوای الهی و لزوم اطاعت خداوند سفارش نموده و امتش را به لزوم پیروی اهل بیت (علیهم السلام) وصیت کرد.^۱

۱ . العلامة القندوزی فی «ینایع المودة» (ص ۲۷۳، ط استامبول) قال: ... عن ابراهیم بن شبیة الانصارى قال: جلست عند أصیغ بن نباته، قال: ألا اقرئك ما املاه علی بن ابی طالب -رضی الله عنه-؟ فأخرج صحيفةً فیها مکتوب «بسم الله الرحمن الرحیم، هذا ما أوصی به محمد (صلی الله علیه وآله وسلم) أهل بیته و أمته و أوصی أهل بیته بتقوی الله و لزوم طاعته و أوصی امته بلزوم اهل بیته و أهل بیته يأخذون بحجزة نبيهم (صلی الله علیه وآله وسلم) و ان شیعتهم يأخذون بحجزة يوم القيامة و أنّهم لن یدخلوكم باب الضلالة و لن یخرجوكم من باب هدی».

اساس دین

رسول خدا(صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «برای هر چیزی اساس و قوامی است و اساس دین، دوستی اهل بیت من است.»^۱

از علی(علیه السلام) روایت شده که رسول خدا(صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «یا علی! به راستی اسلام عریان است؛ لباسش تقوا و لباس فاخر آن هدایت، زینت آن حیا و ستونش ورع و

۱. قال رسول الله(صلی الله علیه وآله وسلم): «لکل شیء اساس و اساس الدین حب اهل بیتی» احقاق الحق، ج ۹، ص ۴۰۸ به نقل از المناقب المرتضویه.

۳۴ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

معیارش عمل صالح هست؛ ولی اساس اسلام دوستی
با من و اهل بیت من است.»^۱

سؤال از دو شیء پرارزش و گران بها

پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «ای مردم!
به راستی مرگ من بر شما پیشی گرفت و شما در
کنار حوض بر من وارد می گردید؛ حوضی که از بین
صنعا و بصری عریض تر است؛ و قدح های نقره آن به
عدد ستارگان است و هنگامی که وارد می شوید، از
شما از ثقلین (کتاب و عترت) سؤال می کنم. پس،

۱. عن علی (علیه السلام) انه قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) «یا علیّ، إن الاسلام عریان، لباسه التقوی، وریاشه الهدی و زینته الحیاء و عماده الورع و ملاکة العمل الصالح و اساس الاسلام حَبّی و حبّ اهل بیّتی» کنز العمال، ج ۱۲، شماره ۳۴۲۰۶ و ج ۱۳، شماره ۳۷۶۳۱.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۳۵

دقت کنید و ببینید، چگونه در مورد آن دو به وعده خود وفا کرده و به سفارش عمل می‌کنید. آن دو شیء پرارزش، یکی کتاب خداست که یک طرف آن به دست خدا و طرف دیگر آن به دست شماست؛ پس، به آن تمسک بجوید تا گمراه نشوید؛ و دیگر، عترت و اهل بیت من است. به راستی خدای متعال که لطیف و آگاه است، به من خبر داد که این دو هرگز از هم جدا نمی‌شوند تا این که در کنار حوض بر من وارد شوند.»^۱

^۱. رواه جماعة من اعلام القوم منهم: الحافظ السيوطي في «الجامع الكبير» (على ما في جامع الاحاديث، ج ۷، ص ۶۴۰، ط دمشق) روى من طريق الطبراني و الخطيب عن حذيفة ابن السيد قال: قال النبي (صلى الله عليه وآله وسلم): «يا ايها الناس! انى فرط لكم و انكم واردون على الحوض، حوض أعرض ما بين صنعاء و بصرى فيه عدد

سفارش به فرشته مرگ

رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، روح از بدن صاحبش مفارقت نمی‌کند؛ مگر این که از میوه بهشت یا از درخت زقوم می‌خورد تا فرشته مرگ و همچنین من و علی، فاطمه، وحسن و حسین (علیهم السلام) را می‌بیند. پس، اگر محب ما باشد، به فرشته مرگ سفارش می‌کنم چون او دوستدار من اهل بیت من است، به او ارفاق نماید. و اگر دشمن من و اهل بیت

النجوم قد حان من فضة و انی سائلکم حین تردون علیّ عن الثقلین فانظروا کیف تخلفونی فیهما الثقل الاکبر کتاب الله سبب طرفه بیدالله عزوجل و طرفه بایدیکم فاستمسکوا به و لاتضلوا و لاتبدلوا و عترتی اهل بیتی. فانّه قد نبأنی اللطیف الخبیر انهما لن یفترقا حتی یردا علیّ الحوض» احقاق الحق، ج ۱۸، صص ۲۷۶-۲۷۷.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۳۷

من باشد به ملک الموت سفارش می‌کنم براو
سخت بگیرد، زیرا او دشمن من و اهل بیتم است.
پس، جز مؤمن کسی مارا به دوستی نمی‌گیرد و جز
منافق شقی کسی ما را به دشمنی بر نمی‌گزیند.»^۱

۱ . رواه القوم، منهم: العلامة الخوارزمی فی «مقتل الحسین»: «...عن
علی بن ابی طالب (علیه السلام) قال: قال رسول الله (صلی الله علیه
وآله وسلم): «والذي نفسي بيده لا تفارق روح جسد صاحبها حتى
يأكل من ثمر الجنة أو من شجر الرقوم و حتى يرى ملك الموت و
يرانى و يرى علياً و فاطمة و الحسن و الحسين فإن كان يحبنا قلت يا
ملك الموت إرفق به فإنه كان يحبني و أهل بيتي و إن كان يبغضني و
يبغض أهل بيتي قلت يا ملك الموت شدد عليه فإنه كان يبغضني و
يبغض أهل بيتي، لا يحبنا إلا مؤمن و لا يبغضنا إلا منافق شقى» احقاق
الحق، ج ۹، ص ۴۵۹.

کرامت خدا

علی (علیه السلام) فرمود: «روز قیامت منبرهایی برای پیروانم و پیروان اهل بیت من — که در ولایت ما اخلاص دارند — گذاشته می شود و خدای متعال می فرماید: ای بندگان من! بیاید تا کرامتم را بر شما نشر دهم. به راستی شما در دنیا اذیت شده و آزار دیده اید.»^۱

۱ . العلامة القندوزی فی «ینایع المودة» (ص ۲۴۵، ط استامبول) قال: عن علی رفعه: «توضع يوم القيامة منابر حول العرش لشيعةي و شيعة أهل بيتي المخلصين في ولايتنا و يقول الله تعالى: هلموا يا عبادي لأنشر عليكم كرامتي فقد اوذيتم في الدنيا» احقاق الحق، ج ۹،

جزای ظلم به اهل بیت (علیهم السلام)

پیامبر (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «کسی که به اهل بیت من ستم کند و مرا در مورد عترتم اذیت و آزار دهد، بهشت بر او حرام است.»^۱

ابی سعید خدری (رض) گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «به خدایی که جانم در دست اوست، هیچ فردی با ما اهل بیت (علیهم السلام) دشمن نمی شود جز این که خدا و را به جهنم وارد می کند.»^۲

۱ . العلامة الزمخشری فی الکشاف (ج ۳، ص ۴۰۲، ط مصر) قال: و عن النبی (صلی الله علیه وآله وسلم): «حرّمت الجنة علی من ظلم أهل بیته و اذانی فی عترتی» احقاق الحق، ج ۹، ص ۴۵۹.

۲ . الحاکم النیشابوری و المستدرک، ج ۳، ص ۱۵۰، ط حیدرآباد، قال: «... عن أبی نضرة، عن أبی سعید الخدری - رضی الله عنه - قال:

٤٠ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

و نیز فرمود: «ویل (مکانی در جهنم) برای ستم کنندگان به اهل بیت من است.^۱ عذاب اینان با منافقین در پایین ترین درکات جهنم است، لحظه‌ای عذاب از اینان برداشته نمی‌شود.»

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): «والذي نفسي بيده لا يبغضنا اهل البيت أحدٌ إلا أدخله الله النار» احقاق الحق، ج ٩، صص ٤٦١-٤٦٠.

١ . العلامة الخوارزمي في «مقتل الحسين» (ج ٢، ص ٨٣، ط الغري) قال: وبهذا الاسناد (أى الأسناد المتقدم في كتاب) قال: قال رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم): «ألويل لظالمي أهل بيتي، عذابهم مع المنافقين في الدرك الأسفل من النار، لا يفتر عنهم ساعة و يسقون عن عذاب جهنم فالويل لهم من العذاب الاليم» احقاق الحق، ج ٩، ص ٤٦٤ مناقب على بن ابى طالب (ابن المغازلي)، ص ٦٦، روایت ٩٤.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۴۱

و جابر بن عبدالله گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) برای ما خطبه خوانده و سپس فرمود: «کسی که ما اهل بیت را دشمن بدارد، خدای متعال، روز قیامت او را یهودی محشور می کند، هرچند روزه گرفته باشد و نماز خوانده باشد...»^۱.

ویژگی خاص

رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «ای مردم! اهل بیت مرا در حیات و بعد از مرگم بزرگ شمارید و گرامی بدارید و اینها را (بر غیرشان)

۱. العلامة الذهبی فی «میزان الاعتدال»، (ج ۱، ص ۳۶۹، ط القاہرہ) فقال: «من أبغضنا أهل البيت حشره الله يوم القيامة يهودياً، وإن صام و صلى، إن الله علمني أسماء أمّتي كما علم آدم الاسماء كلها و مثل لي امّتي في الطين فمرّبي اصحاب الرايات فاستغفرت لعلی و شيعته» احقاق الحق، ج ۹، ص ۴۶۸.

برتری دهید و قیام برای کسی جز اهل بیت من صحیح نیست.»^۱

مطبوع ترین عطر

ام سلمه گفت: از رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) شنیدم که فرمود: «هر گروهی که برای ذکر فضایل محمد و آل محمد (علیهم السلام) جمع شوند، فرشتگانی از آسمان فرود می آیند تا به آن گروه محلق شوند و هم سخن آنان گردند. وقتی متفرق می شوند فرشتگان عروج می کنند. و فرشتگان دیگری که آنها

۱. العلامة المحدث، الشيخ جمال الدين الحنفی الشهير بابن حسنويه في «بحر المناقب» (مخطوط) روى حديثاً مسنداً ينتهي إلى جماعة من الصحابة وفيه قال: «ايها الناس، عظموا أهل بيتي في حياتي و بعد مماتي و اكرمهم و فضلوهم لا يحل لأحد أن يقوم إلا لأهل بيتي» احقاق الحق، ج ۹، ص ۴۸۴.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۴۳

را ملاقات می‌کنند می‌گویند: به راستی ما بویی از شما استشمام می‌کنیم که تاکنون بویی خوشبوتر از آن به مشام ما نرسیده است. پس، می‌گویند: با ما به نزد این‌ها فرود آید. فرشتگانی که بازگشته‌اند می‌گویند: آن‌ها متفرق شدند. (شوق آن اجتماع سبب می‌شود که بگویند): با ما به مکانی که در آن بودند، فرود آید.»^۱

۱. العلامة الشيخ سليمان البلخي القندوزي في «ينابيع المودة»، (ص ۲۴۶، ط اسلامبول) قال: ... عن نافع، عن ام سلمة -رضى الله عنها- قالت: سمعت رسول الله (صلى الله عليه وآله وسلم) يقول: «ما من قوم اجتمعوا يذكرون فضائل محمد وآل محمد إلا هبطت ملائكة من السماء حتى لحقت بهم تحدّثهم فاذا تفرقوا عرجت الملائكة و قالت الملائكة الآخر لهم: انا نشم رائحة منكم ما شمنا رائحة اطيب منها. فيقولون: اهبطوا بنا اليهم، فيقولون: انهم قد تفرقوا. فيقولون: اهبطوا بنا الى المكان الذي كانوا فيه» احقاق الحق، ج ۹، ص ۵۰۱.

نافع بودن عمل در شعاع دوستی اهل بیت (علیهم السلام) است

امام حسن بن علی (علیهما السلام) به نقل از رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «ملازم با دوستی ما اهل بیت باشید. پس، به راستی کسی که خدای عزوجل را ملاقات کند در حالی که ما را به دوستی گرفته است، به شفاعت ما داخل بهشت می شود. قسم به خدایی که جانم در دست اوست، عمل هیچ بنده ای سودی نمی بخشد مگر به معرفت و شناخت حق ما.»^۱

۱. رواه جماعة من اعلام القوم منهم: الحافظ نورالدین علی بن ابی بکر فی «مجمع الزوائد»، ج ۹، ص ۱۷۲ (ط مکتبة القدسی فی القاهرة) قال: وعن الحسن بن علی أن رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) قال: «ألزموا مودتنا أهل البيت فإنه من لقي الله - عزوجل - و

بهترین افراد

پیامبر - صلوات الله علیه فرمود: «بهترین مردان شما علی بن ابی طالب و بهترین جوانان شما حسن و حسین و بهترین زنان شما، فاطمه دختر محمد (علیهم السلام) هستند.»^۱

جابر گفت: رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) روزی در جمع مهاجرین و انصار فرمود: «ای

هو یوَدنا دخل الجنة بشفاعتنا و الذي نفسي بيده لا ينفع عبداً عمله إلا بمعرفة حقنا» رواه الطبرانی و «الا وسطه» احقاق الحق، ج ۹، ص ۴۲۸.

۱. الحافظ بن العساکر فی «ترجمة الامام الحسين بن علي من تاريخ دمشق» (ص ۱۲۲، ط بیروت) قال: ... قال النبي (صلی الله علیه وآله وسلم): «خير رجالكم علي بن ابی طالب، و خير شبابكم الحسن و الحسين و خير نساءكم فاطمة بنت محمد» احقاق الحق، ج ۱۸، ص ۳۹۸.

٤٦ / سیمای اهل بیت علیهم السلام در احادیث

علی! اگر فردی (بر فرض) حق عبادت را بجا می‌آورد و در (ولایت) تو و اهل بیت تو تردید داشته باشد، (درحالی‌که شما بهترین مردم هستید) در جهنم خواهد بود.»^۱

برتری اهل بیت (علیهم السلام)

رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «ما اهل بیت، درخت نبوت و معدن رسالت هستیم؛ به جز

۱. العلامة السید علی بن شهاب الدین الهمدانی الحسینی فی «مودة القربی» (ص ۶۹، ط لاهور) قال: روی عن جابر قال: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم) يوماً بمحضر المهاجرین و الانصار: «یا علی! لو أن احداً عبد الله حق عبادته ثم شك فيك و اهل بيتك أنکم افضل الناس، كان فی النار» احقاق الحق، ج ۱۷، ص ۲۸۳.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۴۷

من هیچ‌یک از مخلوقات و آفریدگان بر اهل بیت
من (علیهم السلام) فضیلتی ندارند.^۱

برگزیده خدا

رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «من و
اهل بیت من خالص و مخلص خدا و برگزیده و
انتخاب شده او از میان مردم هستیم.»^۲

۱. مارواه القوم منهم: العلامة ابن المغازلی فی «المناقب» (ص ۱۸،
مخطوط) قال: نحن أهل البيت شجرة النبوة و معدن الرسالة ليس احد
من الخلاق يفضل اهل بیتی غیری» احقاق الحق، ج ۹، ص ۳۷۸.

۲. العلامة ابوبکر بن مؤمن الشیرازی فی «رسالة الاعتقاد» روی فی
حدیث عن انس: قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «أنا و
اهل بیتی صفوة الله و خیرته فی خلقه» احقاق الحق، ج ۹، ص ۴۸۳،
حدیث ۸۲.

اجابت دعا

رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود: «هیچ دعایی نیست جز این که بین آن و آسمان حجابی است. تا این که بر محمد و آل محمد درود فرستاده شود. آنگاه حجاب از میان برداشته شده و پاره می گردد و دعا وارد آسمان می شود و هنگامی که درود فرستاده نشود، دعا برمی گردد.»^۱

۱. قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «ما من دعاء إلا بينه و بين السماء حجاب حتى یصلی علی محمد و آل محمد، فاذا فعل ذلك انخرق ذلك الحجاب و دخل الدعاء و اذا لم یفعل ذلك رجع ذلك الدعاء» احقاق الحق، ج ۹، ص ۶۲۶، به نقل از جمعی از اعلام اهل سنت.

دوره دوازدهم، شماره چهارم / ۴۹

اهل بیت (علیهم السلام) امان امت هستند

رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) فرمود:
«ستارگان امانی برای اهل آسمان و اهل بیت
من (علیهم السلام) امانی برای امت من هستند.»^۱

پایان

۱. قال رسول الله (صلی الله علیه وآله وسلم): «النجوم أمان لأهل السماء وأهل بيتي أمان لأمتي» فرائد السمطين، ج ۳، طبع بیروت، ص ۲۵۲، تألیف شیخ الاسلام المحدث الكبير ابراهیم بن محمد بن المؤید بن عبدالله بن علی بن محمد الجوینی الخراسانی (از بزرگان قرن هفت و هشت).